

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา (Background and Rationale)

เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าครอบครัวเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลสำคัญที่สุดในการปรับปรุงพฤติกรรมของมนุษย์ ครอบครัวเป็นหน่วยพื้นฐานที่เล็กที่สุดแต่มีความสำคัญมากที่สุดของสังคม ชีวิตของคนย่อมมีส่วนผูกพันกับครอบครัวอยู่ตลอดเวลา เด็กจะมีประสบการณ์เริ่มแรกของชีวิตจากครอบครัวเด็กเล็กๆจะมีความสัมพันธ์กับสมาชิกภายในครอบครัวอย่างง่ายและเป็นไปอย่างราบรื่นเมื่อเด็กเจริญเติบโตขึ้นโดยเฉพาะเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นความสัมพันธ์กับบุคคลภายในครอบครัวจะยุ่งยาก สลับซับซ้อนมากขึ้นและมักเกิดปัญหาขัดแย้งกันเสมอๆ จะสังเกตเห็นได้ง่ายๆว่าเด็กวัยรุ่นเริ่มมีความรู้สึกอยากเป็นอิสระ ไม่อยากให้ใครมาบังคับและต้องการเป็นตัวของตัวเอง (1)

อุมาพร ตรังคสมบัติ(2)กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นกับผู้ใหญ่ โดยเฉพาะพ่อแม่จะมีความตึงเครียดสูง บางครั้งวัยรุ่นจะแสดงพฤติกรรมแบบต่อต้านไม่เชื่อฟัง (Negativism) ถูกความคิดความเห็นของพ่อแม่และไม่ต้องการให้พ่อแม่วุ่นวายในเรื่องของตน แต่บางครั้งวัยรุ่นก็ทำตัวเหมือนเด็กเล็กๆที่ต้องการให้พ่อแม่สนใจ การเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ภาพแบบนี้จึงมักเกิดขึ้นบ่อยในชีวิตประจำวันจนทำให้พ่อแม่เกิดความสับสนไม่รู้ว่าจะปฏิบัติต่อลูกอย่างไร ทั้งนี้อาจนำไปสู่ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Heinz Hantman(3) ผู้อธิบาย conflict-free ego development ในทฤษฎี Ego Psychology ที่กล่าวว่าวัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเตรียมตัวเพื่อรับผิชอบ ดูแลพึ่งพาตนเอง มีความเป็นอิสระซึ่งความต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเองหรือเป็นอิสระจากครอบครัว มักก่อให้เกิดความขัดแย้งได้มากระหว่างวัยรุ่นกับบิดามารดา ระยะนี้ลูกมีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างทั้งร่างกาย จิตใจและสังคม ครอบครัวเป็นบริบทสำคัญที่จะช่วยให้พัฒนาการในวัยนี้เป็นไปอย่างราบรื่นและมั่นคง อย่างไรก็ตามครอบครัวก็เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาอย่างมากมายในวัยนี้(2) จี สแลนเลย์ ฮอล (4) เสนอแนะว่า บิดามารดาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องอดทนต่อลักษณะบางอย่างของพฤติกรรมซึ่งเป็นผลของการปรับตัวทางสังคมบ้าง แต่พฤติกรรมที่ไม่ดีเหล่านี้จะหมดสิ้นไปเองเมื่อเด็กผ่านพัฒนาการระยะนั้นไปแล้ว ซึ่งหากพ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่เข้าใจพัฒนาการและความต้องการของวัยนี้ ขณะเดียวกันวัยรุ่นไม่มีการปรับตัว ก็จะนำสู่ความไม่เข้าใจกันหรือเกิดความขัดแย้งรุนแรงขึ้น(5)Forter & Robin(6) กล่าวว่า ความชุกของความขัดแย้งที่ปรากฏขึ้นในครอบครัวจะมีผลกระทบที่รุนแรง ความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับบิดามารดาได้รับความสนใจอย่างมากใน 10 กว่าปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะมีการวิจัยที่มุ่งประเด็นไปที่ตัวแปรที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง เช่น การขาดทักษะในการแก้ปัญหาและการขาดการสื่อสารระหว่างกัน การทำหน้าที่ครอบครัวที่บกพร่องและเข้มงวดที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็ก

Raymond M.(7) กล่าวว่าวัยรุ่นในทุกวันนี้มีปัญหาเคร่งเครียดมากมายไม่ว่าจะเป็นยาเสพติด เหล้า เซ็กส์หรืออาชญากรรมและปัญหาเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์ที่ตึงเครียดระหว่าง พ่อแม่และวัยรุ่น วัยรุ่นมากมายที่ไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาเหล่านี้กล่าวว่าพวกเขายังมีปัญหาความ ยุ่งยากในความสัมพันธ์กับพ่อแม่ของพวกเขาเหมือนกัน มีการยืนยันว่ามากกว่า 50 % ของวัยรุ่นและ พ่อแม่ที่มีลูกอยู่ในช่วงวัยนี้ว่าความสัมพันธ์ของพวกเขามีลักษณะไปในทางการ โต้เถียงและความ ขัดแย้งกันหรืออาจกล่าวได้ว่าพ่อแม่และวัยรุ่นมีการโต้เถียงมากกว่า 50 % ของเวลาที่พวกเขาอยู่ ด้วยกัน การศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมในเด็กวัยรุ่นนี้กระทำได้อ่อนข้างยาก โดยเฉพาะ ในเรื่องความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ เพราะสาเหตุอ่อนข้างสลับซับซ้อนและมีความ เกี่ยวพันกันหลายอย่าง ซึ่งวิภากร พิบบุนทด(8)เสนอแนะว่า เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตใน สังคมปัจจุบัน เศรษฐกิจตกต่ำ ค่านิยมที่แปลกใหม่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตร เกิดการแปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วส่งผลให้เกิดความสับสนในบทบาท การสื่อสารที่ไม่เข้าใจกันซึ่ง เป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างบิดามารดาและบุตร อีกทั้งการยึดมั่นในทัศนคติ ค่านิยมดั้งเดิมของบิดามารดา ซึ่งขัดกับแนวค่านิยมของวัยรุ่นที่ต้องการความแปลกใหม่ อัน เนื่องมาจากเทคโนโลยีที่ทันสมัย การสื่อสารที่ไร้พรมแดน โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ตหรือเกมส์ คอมพิวเตอร์ที่เข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตของวัยรุ่น ที่ทำให้เกิดปัญหาที่เรียกว่า ช่องว่าง ระหว่างวัย(Generation Gap)

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อสัมพันธภาพของครอบครัวโดยตรง และส่งผลกระทบต่อพัฒนาการด้านต่างๆของวัยรุ่น ดังที่ ศรีทับทิม พานิชพันธ์(9) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวหรือความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตรนั้นเป็นสิ่งแวดล้อมที่มี ความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการด้านต่างๆสำหรับบุตรGarrison(10) ได้ศึกษาความ ขัดแย้งระหว่างบิดามารดากับบุตรที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของบุตร พบว่าปัญหาความขัดแย้ง ภายในครอบครัวนี้อาจเป็นพื้นฐานของความผิดปกติในชีวิตเด็กเมื่อโตขึ้น Daniel T.L.Shek (11) ศึกษาวัยรุ่นชาวจีน 378 คนถึงความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่และสภาพจิตที่ดีของ วัยรุ่น พบว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมีผลต่อความสิ้นหวัง, ความพึงพอใจ, ความภาคภูมิใจและ เป้าหมายชีวิตในอนาคตของวัยรุ่นทั้งชายและหญิงการศึกษาของโสภา ซปีลนันน์(12) พบว่าความ ขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับบิดามารดาในปัจจุบันอาจจะมีหลายด้าน เช่น ด้านการเรียน การคบเพื่อน การใช้จ่าย การแต่งกาย ด้านความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ด้านกริยามารยาทและด้านความประพฤติของวัยรุ่น เป็นต้น

ความขัดแย้งกับบิดามารดาเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งที่วัยรุ่นต้องเผชิญ ความขัดแย้งจะ รุนแรงเพียงใดย่อมแตกต่างกันไปตามลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูหรือบรรยากาศในบ้านนั่นเอง ความขัดแย้งในครอบครัวแต่ละครอบครัวอาจมีสาเหตุแตกต่างกันออกไป ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจะ เริ่มตั้งแต่เขารู้จักที่จะหาความเป็นอิสระให้แก่ตนเองภายในครอบครัว เมื่อเด็กมีความสัมพันธ์กับ

บุคคลภายนอกกว้างออกไป ในขณะที่ต้องหาเอกลักษณ์ของตนเอง พยายามเข้าใจและเป็นตัวของตัวเองยิ่งขึ้น ความขัดแย้งก็มากขึ้น โดยเฉพาะความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับพ่อแม่ที่ยังมองลูกด้วยสายตาและความรู้สึกที่เขมองเมื่อเขายังเป็นเด็กเล็กๆ(13) การศึกษาเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับบิดามารดาอธิบายว่า วัยรุ่นต้องการแยกจากครอบครัวเพื่อไปเป็นตัวของตัวเอง ดังที่ Smetana (14) ความขัดแย้งเป็นหนึ่งในเหตุผลของวัยรุ่นที่ต้องการสร้างความเป็นตัวของตัวเองที่จะก้าวไปเป็นผู้ใหญ่ เมื่อความสัมพันธ์ระหว่างบุตรที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นกับบิดามารดาเกิดความขัดแย้งความไม่เข้าใจกันแล้ว บรรยากาศภายในบ้านก็จะมีแต่ความตึงเครียด ในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีจะเกิดความขัดแย้งระหว่างสมาชิกในครอบครัวด้วยกันทำให้เกิดความไม่มั่นคงหรือความเสียหายต่อพฤติกรรมการแสดงออกในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นจุดอ่อนที่ทำให้สัมพันธ์ภาพประปราย(15) ซึ่งทัศนคติประปรายดีคือ(16) ได้ศึกษาลักษณะความขัดแย้งกับบิดามารดาของนักเรียนมัธยมต้น จำนวน 638 คน โดยแบ่งเป็น 2กลุ่มคือกลุ่มที่มีปัญหาพฤติกรรมที่โรงเรียนและกลุ่มที่ไม่มีปัญหาพฤติกรรม พบว่ากลุ่มที่มีปัญหาพฤติกรรมที่โรงเรียนมีความขัดแย้งสูงกว่านักเรียนที่ไม่มีปัญหาพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าปัจจัยด้านอาชีพและรายได้ของมารดา วิธีการอบรมเลี้ยงดู การศึกษาของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับความขัดแย้งอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังพบว่าวัยรุ่นทั้ง 2 กลุ่มมีความรู้สึกขัดแย้งกับมารดามากกว่าบิดา ซึ่งหากความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับบิดามารดามีมากและต่างฝ่ายต่างไม่พยายามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวย่อมทำให้เกิดความไม่เข้าใจกันและเพิ่มพูนความขัดแย้งระหว่างกันมากขึ้น ในวัยรุ่นบางรายที่มีปัญหามากจนไม่สามารถปรับตัวปรับอารมณ์ได้ ก็จะกระทบต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ จิต สังคมและอารมณ์ของวัยรุ่นได้(17) เกิดเป็นปัญหาสุขภาพจิต นำมาซึ่งความเครียด ความวิตกกังวล และอาการซึมเศร้า หายที่สุดก็อาจป่วยด้วยโรคทางจิตประสาทได้ Erikson อธิบายว่า ข้อขัดแย้งนี้เกิดจากความสัมพันธ์ที่บุคคลมีกับกลุ่มบุคคลที่เป็นศูนย์กลางความผูกพัน ถ้าบุคคลสามารถแก้ไขภาวะวิกฤติและขัดแย้งได้ด้วยดีพอสมควร ก็ทำให้เกิดพฤติกรรมและลักษณะบุคลิกภาพที่พึงประสงค์เรื่อยไปตามลำดับขึ้น ซึ่งส่งผลคือทำให้บุคลิกภาพมั่นคง หากบุคคลไม่สามารถแก้ไขข้อขัดแย้งนี้ได้ด้วยดีก็จะก่อให้เกิดปัญหาบุคลิกภาพอย่างใดอย่างหนึ่งมากขึ้นหนักเบาตามความรุนแรงของข้อขัดแย้งที่แก้ไขไม่ได้(18) ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่น ถ้าหากวัยรุ่นหาทางออกไม่ได้และต้องเก็บกดไว้มากจะปะทุออกมาในรูปปัญหาพฤติกรรม เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว เกราะ ปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาการเรียน ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรมและลูกกลายกลายเป็นปัญหาสังคมต่างๆ อาจกล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวที่มีความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับบิดามารดา ส่งผลเสียทั้งทางด้านจิตใจและด้านพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่ทำให้วัยรุ่นผ่านพ้นช่วงนี้ไปอย่างไม่ราบรื่นและสุดท้ายบางรายต้องหมดอนาคตและจบลงที่สถานพินิจกลายเป็นเยาวชนที่ไม่มีคุณภาพและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สร้างปัญหาให้กับสังคม

นอกจากนี้ปัญหาความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างกันนั้นไม่ได้สร้างปัญหาให้เฉพาะกับวัยรุ่นและบิดามารดาเท่านั้น แต่ยังกระทบต่อสมาชิกคนอื่นในครอบครัวเช่นกัน ซึ่งจรรยา สุวรรณทัต (19) กล่าวถึงผลความขัดแย้งหรือความไม่เข้าใจระหว่างพ่อแม่กับวัยรุ่นว่า จะเป็นเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาสุขภาพจิต ไม่เฉพาะแก่บุคคลคู่กรณีที่ต่างวัยกันเท่านั้น แต่ยังแผ่กระจายไปถึงสมาชิกอื่นๆของครอบครัวด้วย

จากปัญหาต่างๆที่กล่าวมาและการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวกับวัยรุ่นพบว่า ช่วงวัยรุ่นตอนต้นหรือนักเรียนระดับมัธยมต้นเป็นช่วงชีวิตที่อยู่ในการปรับตัวยากและยังมีปัญหามากที่สุด(14) นับเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตที่จะต้องเผชิญปัญหาและข้อขัดแย้งมากมาย เป็นระยะเวลาที่มนุษย์มีความสับสนทางจิตใจมากที่สุดยิ่งกว่าวัยอื่นและยังเป็นวัยที่มีความขัดแย้งกับบิดามารดา มากกว่าช่วงวัยรุ่นตอนปลาย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาลักษณะความขัดแย้งกับบิดามารดาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 620 คนจากโรงเรียนทั้งหมด 116 โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คำถามของการวิจัย (Research Question)

1. ลักษณะความขัดแย้งกับบิดามารดาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร
2. ปัจจัยอะไรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะความขัดแย้งกับบิดามารดาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives)

1. เพื่อศึกษาลักษณะความขัดแย้งกับบิดามารดาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะความขัดแย้งกับบิดามารดาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3) จำนวน 620 คน ที่ศึกษาในโรงเรียนแบบสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ตัวแปรที่มุ่งศึกษาในการวิจัยครั้งนี้
ตัวแปรต้น ประกอบด้วย

ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน ได้แก่

- ชั้นเรียน
- เพศ
- อายุ
- ผลการเรียน
- จำนวนพี่น้องในครอบครัว
- ลำดับการเกิด
- จำนวนเงินที่นักเรียนได้รับ
- ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา
- บุคคลที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วย

ปัจจัยครอบครัว ได้แก่

- อายุของบิดามารดา
- สถานภาพการสมรส
- อาชีพของบิดามารดา
- ระดับการศึกษาของบิดามารดา
- รายได้ของบิดามารดา
- สัมพันธภาพระหว่างบิดาและมารดา

ตัวแปรตาม ได้แก่ ลักษณะความขัดแย้งระหว่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกับบิดามารดา

การให้คำนิยามเชิงปฏิบัติการ (Operational Definition)

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ที่ศึกษาในโรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้ปกครองเท่านั้น

ความขัดแย้งกับบิดามารดาของนักเรียน หมายถึง สภาพความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่ไม่ตรงกับบิดามารดา ทำให้เกิดความวิตกกังวล ความคับข้องใจและความไม่พอใจในการที่จะปฏิบัติตามแนวทางของบิดามารดา จนเกิดเป็นความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน ได้แก่ ปัญหาความขัดแย้งด้านการคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ ด้านการเรียน ด้านการเงิน ด้านการแต่งกาย ด้านการใช้เวลาว่าง และด้านการเที่ยวกลางคืน ด้านการใช้สารเสพติดฯลฯ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งวัดจากระดับคะแนนเฉลี่ยในปีการศึกษาที่ผ่านมา โดยแบ่งเป็น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สูง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยเท่ากับหรือมากกว่า 3.00 ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.00-2.99 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 2.00

บุคคลที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วย หมายถึง ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยแบ่งออกเป็นอาศัยอยู่กับบิดามารดา บิดาหรือมารดา ญาติหรืออื่นๆเช่น อยู่หอพักหรือพักอาศัยอยู่กับเพื่อน

สถานภาพการสมรส หมายถึง สถานภาพสมรสของบิดามารดาในปัจจุบันซึ่งจำแนกออกเป็นอยู่ด้วยกันและไม่ได้อยู่ด้วยกัน เนื่องจากหย่าร้างหรือเนื่องจากสาเหตุอื่นๆ เช่น บิดาหรือมารดาเสียชีวิต บิดามารดาเสียชีวิตทั้งคู่

สัมพันธภาพระหว่างบิดาและมารดา หมายถึง พฤติกรรมของบิดามารดาที่แสดงต่อกัน ทำให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ร่วมมือร่วมใจช่วยเหลือเกื้อกูล ตลอดจนความรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาต่างๆภายในครอบครัว

สัมพันธระหว่างบิดากับนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่บิดาแสดงต่อนักเรียน โดยแสดงถึงความผูกพันรักใคร่เอาใจใส่ ใกล้ชิดสนิทสนมกับนักเรียน มีสายสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างบิดากับนักเรียน

สัมพันธระหว่างมารดากับนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่มารดาแสดงต่อนักเรียน โดยแสดงถึงความผูกพันรักใคร่เอาใจใส่ ใกล้ชิดสนิทสนมกับนักเรียน มีสายสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างบิดากับนักเรียน

ข้อจำกัดในการวิจัย (Limitation)

1. การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดตอบด้วยตนเอง และในบางส่วนของข้อมูลที่เก็บรวบรวมผู้วิจัยไปปรับคืนตามความสะดวกของโรงเรียน จึงไม่สามารถควบคุมอัตราการตอบกลับคืน (Response Rate) และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามได้
2. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร จึงอาจจะไม่สามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรในโรงเรียนอื่นๆได้ เช่น โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่นๆได้
3. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากจากรายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากร โดยมีได้คำนึงถึงขนาดและสถานที่ตั้งของโรงเรียน ซึ่งอาจทำให้ผลการศึกษามีความแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย (Expected Benefit and Application)

1. ทราบถึงลักษณะความขัดแย้งกับบิดามารดาและปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้เกิดความขัดแย้งกับบิดามารดาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เป็นแนวทางในการส่งเสริมสัมพันธภาพอันดีและเป็นแนวทางในการลดความขัดแย้งกับบิดามารดาให้แก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาสุขภาพจิต

กรอบแนวคิด (Conceptual Framework)

